

SIKKERHETSDATBLAD

Natriumkarbonat

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato	01.06.2011
Revisjonsdato	05.12.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Natriumkarbonat
Kjemisk navn	Sodium Carbonate (Na ₂ CO ₃)
Synonymer	Kalsinert soda Lett/Tung

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde	Næringsmiddel, vask- & rengjøringsmiddel, vannrensi Industriell bruk; gruvedrift og offshore industri eller alternativt olje/ bore- og produksjonsoperasjoner
Bruk det frarådes mot	Ikke bland produktet med andre kjemikalier uten å ha konferert med produsenten.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn	Hjelle Kjemi AS
Postadresse	C Sundtsg 65
Postnr.	5004
Poststed	BERGEN
Land	NORGE
Telefon	55231300
Telefaks	55560210
E-post	fpost@hjelle-kjemi.no
Hjemmeside	www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22591300
------------	-------------------

Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 67/548/EEC eller 1999/45/EC

Xi;

R36

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]

Eye Irrit. 2; H319

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten

Natriumkarbonat > 99 %

Varselord

Advarsel

Faresetninger

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.

Sikkerhetssetninger

P264 Vask med vann, grundig etter bruk
 P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
 P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.
 P337 + P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB

Dette produktet er ikke selv og inneholder ikke en PBT eller vPvB.

Farebeskrivelse

Brann og eksplosjon: Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig.
 Miljø: Produktet er ikke klassifisert som miljøskadelig.

Andre farer

Ganske sterk base som reagerer kraftig med syrer.
 Etster på metaller som Aluminium og Sink.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Natriumkarbonat	CAS-nr.: 497-19-8 EC-nr.: 207-838-8 Indeksnr.: 011-005-00-2	Eye Irrit. 2; H319;	> 99 %	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Kontakt alltid lege ved ubehag, irritasjon eller andre vedvarende symptomer.
Innånding	Frisk luft og hvile. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opp til 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Svelging	Skyll munnen grundig. Fremkall ikke brekninger. Drikk et par glass vann eller melk. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Generelle symptomer og virkninger	I alle tilfeller av tvil, eller hvis symptomene vedvarer, kontakt lege. Gir alvorlig øyeirritasjon.
Akutte symptomer og virkninger	Øyne: Rødhets. Svie.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Medisinsk behandling	Behandles symptomatisk.
Annen informasjon	Fare for varige skader dersom førstehjelp ikke settes i gang omgående. Legebehandling nødvendig. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv. Ved behov for medisinsk assistanse, ha beholderen og/eller etiketten tilgjengelig. Om nødvendig kontakt Giftinformasjonssentralen: Tlf. 22 59 13 00

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke klassifisert som brannfarlig.
----------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk friskluftmaske når produktet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig seksjon 8.
Brannslokkingsmetoder	Vanlige tiltak for kjemiske branner.
Spesielt beskyttelsesutstyr for brannmenn	Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Unngå kontakt med øynene. Får man stoffet i øynene; skyll straks med vann i flere minutter. Se avsnitt 4 .
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i pkt. 8. Sølt produkt kan gjøre gulvet glatt med risiko for fallskade
Verneutstyr	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8.
For innsatspersonell	Bruk verneutstyr som beskrevet i avsnitt 8. Se også avsnitt 5 ved brann.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Spill samles opp for eventuell deponering. Ved utslipp av store mengder kontakt stedlige myndigheter for nærmere informasjon.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Små mengder spyles til avløp med mye vann. Store sølmengder: Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se seksjon 13). Spyl området med vann.
Opprydding	Feies opp og leveres godkjent deponi.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	For videre behandling av avfall se avsnitt 13.
-------------------	--

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå kontakt med øynene. Unngå håndtering som fører til støvdannelse. Unngå innånding av støv.
------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og i lukkede beholdere. Oppbevares i originalemballasjen.
Annen informasjon	Produktet tar opp fuktighet fra luften. Unngå derfor for mye ventilasjon.
Forhold som skal unngås	Unngå lagring sammen med syrer. Kan virke etsende på metaller (aluminium, sink).

Betingelser for sikker oppbevaring

Tekniske tiltak og lagringsbetingelser	Oppbevares tørt
--	-----------------

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger	Tom forbrukt emballasje behandles etter forskriftene, og kastes sammen med vanlig industriavfall.
Spesielle bruksområder	Industriell bruk; gruvedrift og offshore industri eller alternativt olje/ bore- og produksjonsoperasjoner.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Natriumkarbonat	CAS-nr.: 497-19-8		
Annen informasjon om grenseverdier	Sjenerende støv, totalstøv: Verdi: 8 t.: 10 mg/m ³ Norm år: 2009 Sjenerende støv, respirabelt støv: Verdi: 8 t.: 5 mg/m ³ Norm år: 2009		
Tiltent bruk, grenseverdi for yrkeseksponering	Kommentarer: Ingen data er tilgjengelig for selve produktet. Ingen grenseverdier er oppgitt i Forskrift om endring i forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)		

DNEL / PNEC

DNEL	Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langsiktig (gjentatt) - Innånding - Lokal effekt Verdi: mg/m ³
------	---

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon ved arbeid som fører til støvutvikling. Personlig verneutstyr bør velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
--	--

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Egnede tekniske tiltak	Vanlige forholdsregler for håndtering av kjemikalier må følges. Hold arbeidstøy adskilt. Unngå kontakt med øyne. Unngå innånding av støv. Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted.
------------------------	---

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Ved fare for sprut bruk godkjente vernebriller.
Egnet øyebeskyttelse	Bruk vernebriller ved fare for kontakt med støv
Øyevernutstyr	Beskrivelse: Vernebriller med sideskjold. Referanser til relevante standarder: EN 166
Øyevern, kommentarer	Bruk vernebriller ved støvutvikling.

Håndvern

Håndvern	Bruk arbeidshansker av f.eks. Neopren.
Egnede hansker	Bruk vanlige arbeidshansker

Hudvern

Egnede verneklær	Lett beskyttende klær
Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse mot hudkontakt.
Hudbeskyttelse, kommentar	Kroppspekkende klær, støvler og forkle avhengig av sannsynlig eksponering eller det som kreves av arbeidsreglement.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern	Bruk hel- eller halvmaske med filtertype P2.
Åndedrettsvern nødvendig ved	utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv.
Anbefalt utstyrstype	Bruk egnet åndedrettsvern med partikkelfilter.
Anbefalt åndedrettsvern	Masketype: Bruk egnet åndedrettsvern med partikkelfilter, type P2.

Termisk fare

Termisk fare	Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Det oppgitte verneutstyr er veiledende. Risikovurderingen (Faktisk risiko) kan føre til andre krav.
--------------	---

Hygiene / miljø

Personlig beskyttelsesutrustning, kommentarer	Vask hendene ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett.
---	---

Eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer	Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr.
-----------------------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver eller granuler
Farge	Hvit
Lukt	Luktfri
pH	Status: I handelsvare Verdi: 11,7 Kommentarer: i 20%-ig løsning
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: 851 °C
Tetthet	Verdi: 2,532 g/cm ³ Kommentarer: Relativ tetthet
Løselighet i vann	Løselig
Løslighet	Medium: Vann Verdi: 490 g/l Kommentarer: Lett løselig Temperatur: 35 °C

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Fysiske og kjemiske egenskaper	Molmasse: 106 g/mol
Kommentarer	Dette sikkerhetsdatabladet inneholder kun informasjon som dekker sikkerhet og erstatter ikke produktinformasjon eller produktspesifikasjon.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Produktet er stabilt under normale lagringsforhold.
-------------	---

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil når oppbevart tørt. Produktet reagerer med vann og vil generere varme.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ved normal bruk er det ingen risiko for farlige reaksjoner.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ingen relevant informasjon er tilgjengelig
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Sterke syrer. Sink. Aluminium
----------------------------	-------------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi: 4090 mg/kg Art: Rotte
Andre toksikologiske data	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Dermal Verdi: > 2000 mg/kg Art: Kanin Øyeirritasjon, kanin: kraftig irriterende.

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Ved bruk representerer de irriterende egenskapene den største faren.
----------	--

Innånding	INNÅNDING av støv eller damp kan forårsake svie i nese, munn samt forårsake hoste.
Hudkontakt	Kontakt kan gi svie, rødhet og irritasjon.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Svelging	Svelging av større mengder kan gi illebefinnende og brekninger.
Generelt	Helsefaren er avhengig av bruk og vernetiltak
Innånding	Innånding av støv kan gi svie i nese og munn.
Hudkontakt	Kan virke irriterende på huden.
Øyekontakt	Irriterende/svakt etsende på øynene.
Svelging	Kan virke irriterende/etsende på svelg.
Allergi	Kriterierne for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Kroniske effekter	Produktet er ikke kjent for å gi kroniske skader.
Arvestoffskader	Kriterierne for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Fosterskadelige egenskaper	Kriterierne for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
Reproduksjonsskader	Kriterierne for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: 300 mg/l Testvarighet: 96h Art: Ferskvannsfisk Metode: LC50
Økotoksisitet	Økning i alkalitet ved utslipp av store mengder.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	Lett biologisk nedbrytbar.
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Er lett biologisk nedbrytbar.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	BIOAKKUMULERES IKKE i vannmiljø
---------------------------	---------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Lett løselig i vann.
-----------	----------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ikke PBT / vPvB
------------------------	-----------------

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon	Utslipp av produktet til vann kan lokalt gi høy pH med fare for fiskedød.
-------------------------------	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter. Samle opp på mekanisk måte. Unngå støv. Avfallsdisponering iht stedlige myndigheter
Avfallskode EAL	EAL: 16 05 07 kasserte uorganiske kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer
NORSAS	7091 Uorganiske salter og annet fast stoff.
Nasjonal avfallsgruppe	Avtal avfallsdisponering med kommuneing./miljøsjeff/Miljødirektoratet. Konf. forskriftene vedrørende avfallsgruppe. Se avfallsforskriften av 02.02.09.
Annen informasjon	Tom forbrukt emballasje behandles etter forskriftene, og kastes sammen med vanlig industriavfall.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

Kommentarer	Se avsnitt 12.
-------------	----------------

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler	Se avsnitt 10/11. Unngå dannelse av støv. Unngå kontakt med øynene.
--------------------------	---

14.7. Maritim transport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger	Ikke klassifisert som farlig gods ved transport.
------------------------------	--

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter)	Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Sist endret ved forskrift 22. desember 2014 nr.1885. Prioritetsliste/Unntaksliste/Godkjenningsliste. Produsent/importør. Forskrift om farlig avfall (2009). Kommisjonsforordning (EU) nr 944/2013 av 2 Oktober 2013 (ATP5). ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database. ADR/RID 2017 – Forskrift om endring i forskrift om landtransport av farlig gods. Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008. Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH).
Deklarasjonsnr.	600983

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.
Ytterligere regulatorisk informasjon	Opplysningene støtter seg til dagens kjennskaper og erfaringer. Sikkerhetsdatabladet beskriver produkter med henblikk på sikkerhetskrav.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig til alle som håndterer produktet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Irrit. 2; H319
CLP klassifisering, kommentarer	Eye Irrit. 2;H319;
Ytterligere informasjon	Sikkerhetsdatabladet er laget etter vår nåværende kunnskap, norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.
Siste oppdateringsdato	05.12.2017
Versjon	4